

РЕКОМЕНДАЦІЇ

XXIII обласної науково-практичної конференції педагогічних працівників
зкладів фахової передвищої освіти Харківської області
«Розвиток фахової передвищої освіти в умовах нової реальності: проблеми та
перспективи»
22 лютого 2024 року

Чинне законодавство України визначає освіту як систему науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей. Україна як демократична держава гарантує кожному право на освіту, у тому числі навчання впродовж життя, підвищення кваліфікації та здобуття сучасної професії.

Натомість, суспільно-політична дійсність у нашій державі ставить перед освітянами та здобувачами освіти нові виклики, подолання яких потребує комплексного підходу та ефективної взаємодії всіх учасників освітнього процесу.

Збройна агресія російської федерації проти України є міжнародним злочином, що посягає на всі сфери життєдіяльності суспільства, загрожуючи ключовій базовій потребі – безпеці. Саме внаслідок насильницьких дій держави агресора наразі руйнується освітня та наукова інфраструктура, спостерігається зменшення як кількості здобувачів освіти, так і працівників закладів освіти. Обмежуються пізнавальні та гносеологічні можливості, знижується мотивація до навчання і й праці.

Станом на день проведення конференції офіційні джерела повідомляють про те, що територію України з міркувань безпеки покинуло близько 8,2 мільйони мешканців. Переважна більшість з них тимчасово перебуває в країнах Центральної та Західної Європи. Законодавство цих країн часто мотивує здобувачів освіти до інтеграції в місцевий освітній процес з метою більш легкої адаптації, а дорослі особи залучаються до ринку праці на тимчасовому місці проживання. І хоча показники виїзду мешканців України демонструють

позитивну тенденцію до повернення на батьківщину, українські викладачі стоять на початку складного шляху ревіталізації системи освіти.

Варто відзначити надзвичайні зусилля керівників, працівників закладів фахової передвищої освіти, а також місцевих адміністрацій, спрямованих на продовження та удосконалення освітнього процесу.

Викладачі приділяють значну увагу методичній роботі, опануванню сучасних освітніх технологій. Позитивним є і впровадження освітянами зарубіжного досвіду, який вони набули під час тимчасового перебування в інших країнах.

Метою освіти сьогодні є:

- підготовка кваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців для забезпечення потреб суспільства, ринку праці, що володіють компетентностями, необхідними для вирішення професійних задач;
- формування особистостей, здатних і надалі розвиватися, соціалізуватися, усвідомлювати цінності громадянського суспільства - вільного та демократичного, зберігати та примножувати моральні, культурні надбання, сприяти сталому розвитку України.

Перед сучасною освітою стоять такі виклики:

- зберігати людські ресурси України, забезпечити розвиток молоді, інвестувати в освіту українців, створити умови для повернення тих, хто виїхав;
- дивитися в майбутнє й розуміти, що світ змінюється, і ми не будемо такими, як до війни, і нам треба здійснювати економічні прориви на інноваційних технологіях із застосуванням інших ресурсів;
- реалізовувати євроінтеграційні процеси, знаходити свої ніші у світовій економічній системі;
- професійні завдання, що стоятимуть перед нашими випускниками, будуть побудовані на оновлених технологіях і модернізованій економіці, і треба буде відповідати вимогам майбутнього ринку праці;
- відбудовувати життєве середовище, подолати серйозні психологічні травми, формувати культурні цінності, еталони й норми життя.

Для подолання викликів сьогодення та відповідно до виступів, тез, висновків та пропозицій вважаємо необхідним запровадити такі підходи:

- модернізація освітньо-професійних програм, оновлення змісту освітніх компонентів на основі інновацій у науці, технологіях, галузях;
- удосконалення професійних якостей здобувачів освіти розвитком SOFT SKILLS.

«Зберігаємо наші надбання і примножуємо інновації» - під таким мотто пройшла XXIII обласна науково-практична конференція педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти Харківської області «Розвиток фахової передвищої освіти в умовах нової реальності: проблеми та перспективи», метою якої визначено:

- аналіз чинників, що мають вплив на освітній процес у закладах фахової передвищої освіти із застосуванням комплексного підходу;
- обмін педагогічним досвідом подолання проблем та реагування на нагальні виклики освітнього процесу;
- обговорення соціально-психологічних чинників фахової передвищої освіти;
- формування пропозицій адаптації освітнього процесу до зовнішніх умов.

Заклади фахової передвищої освіти Харківської області керувалися рекомендаціями Міністерства освіти і науки України, Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної (військової) адміністрації щодо особливостей організації освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти.

У роботі науково-практичної конференції брали участь понад 30 закладів фахової передвищої освіти Харківщини.

До електронного збірника матеріалів XXIII обласної науково-практичної конференції педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти Харківської області «Розвиток фахової передвищої освіти в умовах нової реальності: проблеми та перспективи» увійшло 352 статті, авторами яких є директори закладів фахової передвищої освіти, науково-педагогічні та

педагогічні працівники, керівники практичної підготовки, керівники курсових та дипломних проєктів, практичні психологи.

Під час пленарного засідання в доповідях висвітлено питання комунікації зі здобувачами освіти з використанням навичок soft skills в умовах воєнного стану, інновацій у змісті підготовки фахового молодшого бакалавра, стан, актуальні проблеми, досягнення, перспективи розвитку фахової передвищої освіти Харківської області на час оголошеного воєнного стану, національно-патріотичне виховання, формування компетентностей та навичок здобувачів освіти.

З доповідями під час пленарного засідання виступили 17 осіб. Доповіді були винесені на активне обговорення.

Ураховуючи висновки й пропозиції, озвучені учасниками конференції у доповідях та дискусії, напрацьовано такі рекомендації:

1. Визначити пріоритетними для фахової передвищої освіти Харківщини особисту безпеку учасників освітнього процесу, патріотичність, студентоорієнтованість освітнього процесу, урахування інтересів усіх здобувачів освіти та їх особистих обставин, заохочення до здобуття фахової передвищої освіти;

2. Провести додаткові консультації з фахівцями практичної психології, а також спеціалістами з подолання стресових станів з метою підтримання психічного здоров'я та рівноваги викладачів та здобувачів фахової передвищої освіти;

3. Приділити значну увагу модернізації змісту освітніх компонентів, що може здійснюватися шляхом запровадження вибіркового дисциплін або окремих тем, проєктів з використанням різноманітних технологій таких як:

- хмарні технології, що корисні для відеоконференцій;
- інтернет-ресурси для створення інтерактивних вправ і тестових завдань: LearningApps, ClassTools.net, Kahoot!, Baamboozle, Classtime, Socrative, Jamboard;

- технології Scrum, яку можна застосовувати як на природничих дисциплінах, так і на гуманітарних, та дозволяє студентам брати активну участь на заняттях, розвивати навички комунікації та співробітництва, а також підвищувати мотивацію та самоорганізацію;

- інтерактивні сервіси (Montemiter, Fishbone, Canva, WordArt, Renderforest) для використання методу групових проєктів;

- застосування програмних продуктів Micro-Cap, NI Multisim, Electronics Workbench, OrCAD, Protel, P-CAD, LabVIEW для віртуальних лабораторій на заняттях;

- використання для самостійної роботи здобувачів освіти в умовах дистанційного навчання мобільного додатку й соціальної мережі Strava для відстеження фізичної активності через GPS, завдяки поєднанню функцій щоденника тренувань, GPS-трекера і соціальної мережі;

- технологія «Едьютейнменту» допомагає набувати знання в зрозумілій, доступній і цікавій формі;

- штучний інтелект;

- кейс-технології;

- квест-технології тощо;

4. Продовжувати співпрацю учасників освітнього процесу закладів фахової передвищої освіти та закладів вищої освіти в проведенні інноваційної роботи, практичного навчання, участі в науково-практичних конференціях, олімпіадах, вебінарах та інших науково-методичних і виховних заходах;

5. Визначити soft skills як один з пріоритетів формування компетентнісного профілю майбутнього фахового молодшого бакалавра; розвивати «soft skills» навички, що сприяє використанню інноваційних методик та технологій, самовдосконаленню здобувача освіти, адаптивності і комунікативності його в соціумі, відповідальності за результати своєї діяльності;

6. Ужити заходи зі сприяння працевлаштуванню випускників коледжів шляхом розширення співпраці з потенційними роботодавцями та обласним центром зайнятості.

Ухвалено учасниками XXIII обласної науково-практичної конференції педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти Харківської області «Розвиток фахової передвищої освіти в умовах нової реальності: проблеми та перспективи» 22 лютого 2024 року.